

[Økonomi- og handelsministeren.]

tinget redegjort for arbejdets forløb, og vi har i det udenrigspolitiske nævn og i markedsudvalget haft lejlighed til løbende at drøfte dette vigtige spørgsmål. Ministre fra de nordiske lande — og nu senest i weekenden i Stockholm Nordisk Råds præsidium og økonomiske komité — har indledt de politiske drøftelser af den fremlagte embedsmandsrapport, og det er derfor vigtigt, at folketinget nu får denne lejlighed til at drøfte sagen inden Nordisk Råds session i begyndelsen af marts. Tingets medlemmer har modtaget embedsmandsrapporten, og jeg skal begrænse mig til en nærmere omtale af de områder, hvor embedsmændene ikke nåede til enighed om konkrete forslag. Det gælder jo de vigtigste områder, nemlig den fælles nordiske toldtarif og samarbejdet om landbrug, om fiskeri og om finansiering samt de nordiske institutioner. Desuden skal jeg sige noget om konsekvenserne for vor europæiske markedspolitik af et udvidet nordisk samarbejde.

Spørgsmålet om en eventuel nordisk toldunion har indtaget den dominerende plads i debatten i Danmark om det nordiske samarbejde. Det bør imidlertid understreges, at toldunionen kun er et led i et eventuelt udvidet nordisk økonomisk samarbejde, som omfatter en række andre samarbejdsområder, der tilsammen udgør indholdet i, hvad man vel kunne betegne som en økonomisk union.

Der er enighed blandt de nordiske lande om, at en nordisk toldunion ikke kan være et mål i sig selv. Den må først og fremmest ses som et middel, et middel, til at legitimere et vidtgående samarbejde mellem de nordiske lande over for omverdenen. Derfor tror jeg heller ikke, det vil blive svært at opnå enighed om gennem undtagelsesordninger at tilpasse den fælles ydre toldtarif efter de særlige hensyn, der gør sig gældende i hvert enkelt af de nordiske lande. En tilsvarende fremgangsmåde blev jo fulgt af EEC-landene, da de i sin tid besluttede at etablere deres toldunion.

Danske erhvervskredse har udtrykt beymyning for, at en nordisk toldtarif skulle få en udformning, som ville resultere i omkostningsforøgelser for dansk industri, som i produktionen benytter toldfri råvarer, halvfabrikata, maskiner osv. Regeringen er

ganske enig i, at en sådan konsekvens af en nordisk toldunion ikke ville være acceptabel for Danmark. Vi har derfor for alle varer, hvor toldfrihed må antages at være af nogen betydning, fremsat ønske om nordisk toldfrihed eller om adgang for Danmark til på ubestemt tid at suspendere tolden.

På en række områder har de øvrige nordiske lande under embedsmandsdrøftelserne accepteret de danske ønsker. For visse vigtige varegrupper, det gælder f. eks. organiske kemikalier og plastråvarer, har det derimod ikke været muligt at nå til enighed på embedsmandsniveau. Spørgsmålet indgår i de forhandlinger, der nu foregår og skal foregå på politisk plan, og regeringen nærer begrundet håb om at opnå en for dansk industri tilfredsstillende løsning.

Ekspertterne er nået til foreløbig enighed om en række nordiske toldsatser på mindre vigtige halvfabrikata, visse maskiner m. v., hvor Danmark i dag har toldfrihed. Tilsammen udgør tolden på disse varer dog efter regeringens opfattelse relativt beskedne beløb. Regeringen vil i samarbejde med industrien foretage nærmere undersøgelser af virkningerne af disse toldsatser med henblik på den holdning, som man fra dansk side skal indtage til eksperternes forslag.

Embedsmændene har ikke færdigbehandlet spørgsmålet om fødevarernes placering i en eventuel toldunion. Fra dansk side finder vi det rimeligt, at de industrielt forarbejdede fødevarer behandles som alle andre industrivarer, altså sådan at der gælder en fælles told over for omverdenen, og at told og andre handelsrestriktioner afvikles mellem de nordiske lande. Der er principiel enighed mellem landene om at afvikle den industrielle beskyttelse for disse varer med hensyntagen til de prisforskelle, der gælder for de anvendte råvarer. Dansk levnedsmiddelindustri — og herigennem dansk landbrug — vil herved kunne opnå ikke uvæsentlige fordele.

Drøftelserne på landbrugsområdet er vanskelige. Alle de nordiske lande er næsten selvforsynende med de vigtigste animalske landbrugsvarer; og der er med det nuværende produktionsmønster således kun en forholdsvis begrænset import. Danmark dækker i dag omkring 500 mill. kr. af dette suppleringsbehov, når man betragter det